

මැන්ගුස්ටින්

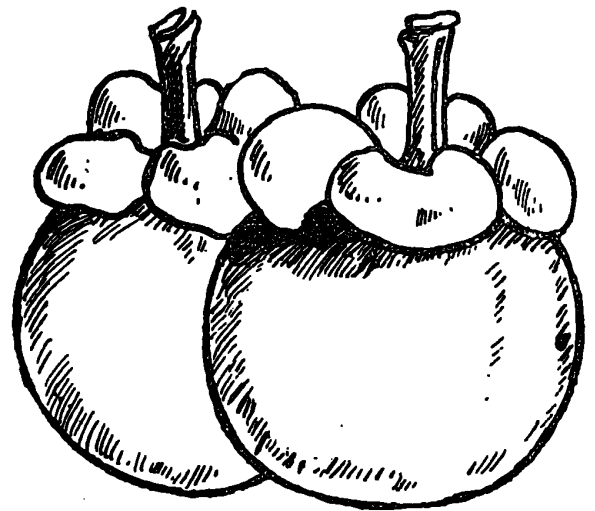
උෂ්ණ රටවල වැඩෙන පළතුරු වලින් මැන්ගුස්ටින්වලට අද්ද්විතීය තැනක් ඇත. මැන්ගුස්ටින්වල ලෙල්ලේ සියයට 7-13 දක්වා වැනින් නමැති කහට වර්ණ ඇත. හම් පදම් කිරීම සඳහා සමහර අය මෙම කහට උපයෝගී කර ගනිති. මැන්ගුස්ටින් යන වචනය මලයානු භාෂාවෙන් ඇති වූවකි. දැනුදු මලයාව, පිලිපීනය හා සයිගෝන් වැනි රටවල මෙය විශාල වශයෙන් සරු ලෙස වැඩෙන අතර ලංකාවේ කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ විශාල ලෙස මෙය වගා කොට ඇත.

දේශගුණය හා පස :

තෙත් උෂ්ණ දේශගුණයක් ඇති පළාත් මේ වගාව සඳහා ඉතා සුදුසු වන අතර, මුහුදු මට්ටමෙන් අඩි 1,200-3,000 දක්වා මේ සඳහා ඉතා සුදුසුය. අවුරුද්ද මුළුල්ලේ හොඳාකාර පැතුරුණ අහල් 50-60 දක්වා වර්ෂාපතනයක් ඇති සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය පැරන්හයිට් අංශක 100ටත් 70ටත් අතර ඇති ප්‍රදේශ මේ සඳහා සුදුසුය. අධික තෙත ගතිය හෝ අධික උෂ්ණත්වය මේ සඳහා නුසුදුසුය. මෙම පළතුරු ගස ලංකාවේ පහතරට තෙත් කලාපයේ ඕනෑම ස්ථානයක පහසුවෙන්ම වගා කළ හැක. ජලය මනා ලෙස බැස යන පොහොර පස් ඇති පොළොව මේ වගාව සඳහා සුදුසු ය. සාමාන්‍යයෙන් මැන්ගුස්ටින් ගසක් පළ දරන්නේ සිටුවා අවුරුදු අටකට පමණ පසුවය.

මැන්ගුස්ටින් පැළ බෝ කර ගන්නේ සාමාන්‍යයෙන් ඇටවලිනි. සමහර ගෙඩිවල ඇට නොමැති අතර සමහර ඒවායේ ඇට එකක් හෝ දෙකක් ඇත, ගෙඩියෙන් ඇට

ගැලවූ පසු ඒවායේ පැළවීමේ ශක්තිය ඇති වන්නේ දින කීපයක් පමණි. ගෙඩිය තුළ හෝ තෙත් අතුරු කැබලි තුළ ඇට සුරක්ෂිත ලෙස තැබූ කල ඇටවල පැළවීමේ ශක්තිය සුමාන තුනේ සිට පහ දක්වා කාලයක් තබා ගත හැක. ඇටවල මදය ගලවා දවස් පහක් ඇතුළත සිටුවීමෙන් වැඩියෙන්ම පැළ ලබා ගත හැක. ඇට සිටුවා දින 45කින් පැළවීම සම්පූර්ණය. තවත් කිරීම සඳහා තෝරා ගත යුත්තේ නිරෝගි විශාල ඇටය. දිරු කොළ හා කොම්පෝස්ට් පොහොර එක සමානව කලවම් කරගත් මිශ්‍රණයක් මත ඇට තවත් කිරීමෙන් වැඩි පැළ ප්‍රමාණයක් ලබා ගත හැක.

මැංගුස්ටින්

පැළවලට වයස අවුරුදු 2-3 දක්වා වූ කල පැළ අඩි 1-1½ දක්වා උස්වූ විට උයන්වල සිටුවීම සඳහා සුදුසු ය. පැළ වටේ ලොකු පස් ගුලියක් සහිතව ඒවා තවත්වලින් ගලවා මුල්වලට හානියක් නොවන පරිද්දෙන් සිට විය යුතුය. පෝච්චිවල ඇති පැළ සිටුවීමට පළමු පෝච්චි බිඳ දමා පැළ සිටුවිය යුතුය. උණ බම්බු වල ඇති පැළ සිටුවීමට පෙර එය පලා වල ඇතුළත බම්බුව පිටින් බස්සා පස්

තද කර බම්බුව ඉවත් කළ යුතුය. පැළ විශාල වශයෙන් වගා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන ඉඩම්වල වෙනත් ගස් හා මුල් ඉවත් කොට පස් සංරක්ෂණ ක්‍රම ක්‍රියාවේ යෙදිය යුතුය. වගාව වටේ ඉක්මණින් වැඩෙන කොට්ටි පුළුන්, මුරුංගා වැනි බෝගයක් සුලං බාධකයක් ලෙස වගා කළ හැකිය. ඉන් පසු අඩි 2 X 2 X 2 වලවල් අඩි 35ක් පරතරය තබා කැපිය යුතුවෙයි. වලවල් වලට හොඳට වේළුන ගොමි පොහොර කොම්පෝස්ට් පොහොර දිරා කොළ හා උඩ පස් කලවම් කරගත් මිශ්‍රණයක් යෙදීමෙන් පැළෑටි වහා මුල් අල්ලා සරුවට වැඩේ. වැහි කන්නය ආරම්භයේදී පැළ සිටුවිය යුතු අතර මද වැස්ස ඇති කාලයේ සිටුවීමෙන් පැළ වහා මුල් අල්ලා ගනියි. පැළ වල මැද සිටුවා පස් තද කර කෝටුවක් සිටුවා පැළය සුළඟට එහා මෙහා නොයන සේ කෝටුවට තද කර බැඳිය යුතුය. ඉන් පසුව තද අවිවෙන් වන පීඩා වැලැක්වීම සඳහා කැකිල්ල වැනි පැළෑටි වර්ගයකින් පැළ ආවරණය කළ යුතුය. ඉන් පසු වගා තුළ වැඩි පුර ජලය රැඳෙන්නට ඉඩ නොහැර ගැඹුර කාණු කපා වැඩි වතුර බැස යන්නට ඉඩ සැලැස්විය යුතුය.

මැන්ගුස්ටින් වගා වල අවුරුද්දකට වරක් එක ගසකට ගොම රුත්තල් 100-150 ක් හා ගෙරිකටු පෝර රුත්තල් 15ක් පමණ ගසට අඩි 6-8 ක් ඇතින් කාණුවක යෙදීමෙන් සාර්ථක ප්‍රතිපල ලබා ගත හැක. පෝර යෙදිය යුත්තේ ගෙඩි පැසී ඉදි කඩා ගත් විගසය.

මල් හට ගන්නා අවධියේ ජල සම්පාදනය කිරීමෙන් වැඩියෙන් ගෙඩි සෑදේ. ගස්වල ඇති දුර්වල “වතුර අතු” හා ලෙඩ රෝග සෑදුන අතු ආදිය ඉවත් කළ යුතුවෙයි.

ගස්වලට වයස අවුරුදු 8-10 දක්වා වූ කල ඒවායේ ගෙඩි සෑදේ. මැන්ගුස්ටින් ගස් වල මල් පිපෙන්නට කලින් වැස්ස නොමැති උෂ්ණ කාලයක් ඇති වුවහොත් වැඩියෙන් ගෙඩි සෑදෙන අතර වැස්ස ඇති වුවොත් ගෙඩි නොසෑදේ. එක් ගසකින් සාමාන්‍යයෙන් ගෙඩි 300-400 දක්වා ප්‍රමාණයක් ලබා ගත හැකි වුවත් ඉතා සරු වගාවල එක් ගසකින් ගෙඩි 1,000ක් පමණ කඩා ගත් අවස්ථා තැත්තේ නොවේ. මැන්ගුස්ටින් ගස් බොහෝ කල් ජීවත් වෙයි. සමහර ගස් අවුරුදු 100කට වඩා පැරණි ඒවා වුවත් සාමාන්‍යයෙන් හොඳ අස්වැන්නක් නොකඩවා ලබා දෙයි.